

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi đôi

Tác Giả: Trán viát Đái Háng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Những tấm gương bất khuất có thể là một lời nói uy dũng, một thái độ uy nghi, hào sảng, một hành vi vô úy không biết sợ.

Hai Bà Trưng

Dân tộc Việt Nam là một dân tộc anh hùng. Lịch sử 4000 năm dựng nước và giữ nước đã ghi lại nhiều tấm gương liêm khiết, những lời nói can trường, những thái độ hào hùng của những anh hùng hào kiệt, những anh thư cao quý làm rạng danh ngai vàng Việt Nam. Nếu không có những tấm gương can đảm, hy sinh, đất nước Việt Nam không có hy vọng đứng vững mà đã bị ngoại bang và các thế lực đen tối vùi dập, đô hộ. Những tấm gương bất khuất có thể là một lời nói uy dũng, một thái độ uy nghi, hào sảng, một hành vi vô úy không biết sợ. Tất cả đã làm nên cá tính và bản chất bất khuất, hào hùng của con người Việt Nam mà những giống dân khác trên địa cầu không dễ gì có được. Sông núi Việt Nam sẽ bền vững, con người Việt Nam sẽ trường tồn mãi mãi với thiên gian bởi cách sống khôn ngoan, quyết liệt, anh hùng của người Việt Nam. Chúng ta có bản phồn vinh của những chuyên cao đẹp, bất khuất này để cho con cháu noi theo và làm rạng rỡ họ tên nhà giông nòi cao quý Việt Nam.

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đời

Tác Giả: Trn vi&t Đ&i H&ng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Sách “Việt Nam sử lược” của Sĩ gia Trần trng Kim k rng:

“Năm Giáp Ngọ (34) là năm Ki n Võ th 10, vua Quang Vũ sai Tô Đ nh sang làm thái thú qu n Giao ch .

Tô Đ nh là ng i b o ng c, chính tr tàn ác, ng i Giao Ch đã có lòng oán h n m. Năm Canh Tý (40) ng i y l i gi t Thi Sách, ng òi qu n Châu Diên, (ph Vĩnh T ng, tr c thu c v S n Tây, nay thu c t nh Vĩnh Yên)

V Thi Sách là Trng Trc, con gái quan l c t ng huy n Mê Linh (làng H Lôi, huy n Yên Lãng, t nh Phúc yên) cùng v i em gái là Trng Nh , n i lên đem quân v đánh Tô Đ nh. B n Tô Đ nh ph i ch y tr n v qu n Nam H i.

Lúc b y gi nh ng qu n C u Chân, Nh t Nam và H p Ph c cũng n i lên theo v v i hai bà Trng – th .. Ch ng bao lâu quân hai bà h đ c 65 thành trì. Hai bà bèn t x ng làm vua, đóng đô ở Mê Linh là ch quê nhà.

Năm Tân S u (41) vua Quang Vũ sai Mã Vi n làm Ph c Ba t ng quân, L u Long làm phó t ng cùng v i quan lâu thuy n t ng quân là Đoàn Chi sang đánh Trng v ng.

Mã Vi n là m t danh t ng nhà Đông Hán, lúc b y gi đã ngoài 70 tu i nh ng v n còn m nh, đem quân đi men b b phá r ng đào núi làm đ ng sang đ n Lãng b c g p quân Trng v ng. Hai bên đánh nhau m y tr n. Quân c a Trng V ng là quân ô h p, không đ ng n i quân c a Mã Vi n, đã t ng đánh gi c nhi u phen. Hai bà rút quân v đóng ở C m Khê (ph Vĩnh t ng, tỉnh Vĩnh Yên). Mã Vi n t n quân lên đánh, quân hai bà v tan c . Hai bà ch y v đ n xã Hát môn, thu c huy n Phúc l c, nay là huy n Phúc th , t nh S n tây), th b c quá, bèn gieo mình xu ng sông Hát giang (ch sông Đáy t p vào sông H ng Hà mà t v n. B y gi là ngày m ng 6 tháng 2 năm Quý Mão (43).

...Hai bà h Trng làm vua đ c 3 năm, nh ng l y cái tài trí ng i đàn bà mà d y đ c nghĩa l n nh th , khi n cho vua tôi nhà Hán ph i lo s , y cũng là đ đ cái t ng th m v muôn đ i. Đ n ngày nay có nhi u n i l p đ n th hai bà đ ghi t c cái danh t ng hai ng i n anh hùng

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi

Tác Giả: Trán viát Đái Háng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

nác Viát Nam ta”

(Trích “Viát Nam sá lác” táp 1 cuá Trán tráng Kim trang 39, 40)

Chuyán Hai bà Tráng tuán tiát trên dòng sông Hát giang sau khi thua quân Tàu Mã Vián nhá đán vẫn trích dán trên cáa Sá gia Trán tráng Kim là mát chuyán mà ngái Viát Nam ai cũng biát. Có mát sá ngái Viát Nam váng ngoái lúc nào cũng ca táng nhán quyán cáa Tây pháng, ngáng má chuyán ná quyán đác pháp luát Tây pháng đá cao, và tá đó tá vá đá báu vá thành kián tráng nam khánh ná cuá ngái Viát Nam nói riêng và Á châu nói chung. Có bao giá há nhìn tháy chuyán Hai bà Tráng đã lên làm vua ngay tá thái ká đáu cáa nác Viát Nam, trong khi á nháng nác Tây Pháng giá này còn lát đát tranh đáu cho ná quyán đác báng vá i nam giái !

[Phám Háng Thái \(1896-1924\).](#)

Lách sá là mát chuyán tháng đác láp lái. Gán 2000 năm sau, mát ngái Viát Nam yêu nác

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đời đời

Tác Giả: Trán viát Đái Háng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

khác cũng dùng dòng nước sông để tuấn kiệt đời này nối đời kia. Người đó chính là liệt sĩ Phạm Hồng Thái. Chuyến khám phá sông ngòi ở tráng sĩ Phạm Hồng Thái mất mình ôm bom vào tay trong bàn tiệc của khách sạn Victoria, thành phố Sa Đoàn thuộc tô giới Pháp. Ông quyệt liệt tên thực dân Pháp Martial Merlin là toàn quyền Đông Dương thời bấy giờ, lúc đó họ đang trên đường tới Nhà Bè ghé Hồng Kông trước khi về Hà Nội. Phạm Hồng Thái phẫn nộ ra tay trả gian điệp báo giới của quê hương Việt Nam đang đau khổ khổ nạn cùng trong bàn tay cai trị khốc nghiệt của thực dân Pháp.

Hôm đó là ngày 19-6-1925. Phạm Hồng Thái đã ném trái bom vào trong bàn tiệc của tên Merlin nhông tiệc thay không giới thiệu tên thực dân Pháp gian ác này. Sau đó, ông bắt đầu truy đuổi và cuối cùng đã nhẩy xuống dòng sông Châu Giang tại Vĩnh. Sông Châu Giang là con sông ngăn cách giữa Hồng Kông và thành phố Quảng Châu. Ông hành xử như thế để quyệt không để xác thân lọt vào tay giặc.

Hai con sông Hát Giang và Châu Giang là nơi tuấn kiệt của hai nhà Tráng Sĩ và Tráng Sĩ Nhỏ và chàng tráng sĩ dũng cảm Phạm Hồng Thái. Đã là người Việt Nam nào có dịp đi trên hai con sông này thì cũng nên nhớ đến tấm gương trung liệt khí phách của người xưa.

Lịch sử Việt Nam oanh liệt nhất là thời nhà Trần với 3 lần đánh thắng quân Nguyên xâm lược. Không phải ngẫu nhiên mà quân dân ta hoi hùng mạnh như thế. Trong những yếu tố thành công đầu tiên của chúng ta, có yếu tố những vua quan chủ huy hoi hùng là những người dũng cảm, anh hùng.

Khi đất nước đang bị nguy hiểm vì xâm lăng. Vua Thái Tông đời nhà Trần hỏi ý kiến Thái sư Trần Thủ Độ. Thủ Độ nói rằng, “Đầu tôi chĩa ra rồi xuống đất, thì xin bệ hạ đừng lo!”

Rồi đời danh tướng Trần Hưng Đạo thì sách Việt Nam sử lược của Trần Trọng Kim kể lại rằng:

“Vua Nhân Tông nghe Hồng Ngự – đò- võng thua chạy về Vạn Kiếp, liền nghĩ muốn chiểu thuyến nhẩy xuống Hồng Đông (tức là Hồng Đông) rồi cho về Hồng Ngự – đò- võng đời bàn tiệc, nhân thuy quân mình thua, trong bối rối lo sợ, mới bắt Hồng Ngự – đò – võng rằng, “Thế giặc to như vậy, mà chúng tôi nó thì dân số tàn hoi, hay là trộm hãy chĩa đầu hàng đi để cứu muôn dân.”

Hồng Ngự – đò- võng cười rằng, “Bệ hạ nói câu này thì thật là lợi nhân đức, nhưng mà Tôn miếu, Xã

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đời đời

Tác Giả: Trán viát Đái Háng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Tác thì sao? Náu bá há muán hàng, xin trá cá hãy chém đáu tôi đi đá, rái sau sá hàng!” Vua nghe lái nói trung liát nhá váy, trong báng mái yên.

(Trích “Viát Nam sá lác” táp 1 cuá Trán tráng Kim trang 139)

Ngái cám đáu là Háng – đáo – váng can đám khí khái nhá váy mà nháng táng đái tay cũng không kém anh hùng. Trán quác Toán, Phám ngũ Lão, Yát Kiáu, Dá Táng đáu là nháng đáng táng tài ba cá. Riêng táng Trán bình Tráng thì đá lái trong sá sách mát tám gáng trung liát bát khuát còn láu đán ngàn năm sau.

Sách “Viát Nam sá lác” cuá Trán tráng Kim ká :

“á Thiên tráng, Trán bình Tráng tháy quân nhà Nguyễn đá đán bãi Đà mác (á khúc sông Thiên mác, huyán Đông an, Háng yên) lián đem binh ra đánh, nháng cháng may bá váy, phái bát. Quân Nguyễn đáa Bình Tráng vá náp cho Thoát Hoan, Thoát Hoan biát Bình Tráng là táng kháe mánh, muán khuyên đá vá hàng, thát đái cho ăn uáng, nháng Bình Tráng không ăn, đá dành hái dò viác nác, Bình Tráng cũng không nói. Sau Thoát Hoan hái ráng, “Có muán làm váng đát Bác không?” Bình Tráng quát lên ráng, “Ta thá ráng làm quá nác Nam chá không thám làm váng đát Bác. Ta đá bá bát thì chá có mát chát mà thôi, can gì phái hái lái thôi!” Thoát Hoan tháy đá không đác, sai quân đem chém.

(Trích “Viát Nam sá lác” táp 1 cuá Trán tráng Kim trang 144)

Lái quát khí tiát bát khuát cáa Trán bình Tráng còn vang váng mãi đán ngàn năm sau mà mái ngái Viát Nam mái khi nhá đán không ai lái không cám phác, kính tráng. Nhà Trán hái áy có nháng táng tài giái đáng cám nhá Trán thá Đá, Trán háng Đáo, Trán bình Tráng nên đá huy đáng đác sác lác cuá toàn dân Đái Viát và đá đánh bái quân Nguyễn xâm lác không phái chá có mát lán mà cá tháy 3 lán. Chính nhà Trán đá tá chác ra Hái Nghá Dián Háng táp háp sác mánh toàn dân cùng đánh giác và hào khí Dián Háng mãi mãi là mát bài hác mà dân tác Viát Nam cán phái hác hái đá đái phó vái nán ngoái xâm sau náy.

[Táng đác Thành Hà Nái - Nguyán Tri Pháng \(1800 - 1873\)
Giáo sá háa sá Trán Văn Phú háa lái tá bác tranh
cáa ngái pháp vá năm 1873.](#)

Táng đác Thành Hà Nái - Nguyán Tri Pháng (1800 - 1873) Giáo sá háa sá Trán Văn Phú háa lái tá bác tranh cáa ngái pháp vá năm 1873.

Sau 1000 năm đô há giác Tàu rái đán 100 năm đô há giác Tây. Dân Viát mát lán náa xá thân tranh đáu cho nán đác láp nác nhà và nháng tám gáng đáu tranh dáng liát lái đác phái bày ra ánh sáng. Mát trong nháng tám gáng dáng liát là gáng tuán tiát cuá quan Nguyán tri Pháng.

Sách “Viát Nam sá lác” cáa Trán tráng Kim ká ráng :

“Đán sáng hôm rám tháng 10 năm Quý dáu (1873) thì quân Pháp phát súng bán vào thành Hà nái. Ông Nguyán tri Pháng cùng vái con là Phá mã Nguyán Lâm hoáng hát lên thành giá cáa

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đối

Tác Giả: Trán viát Đái Háng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Đông và cả a Nam. Đác non mát giá thì thành vá, Phò mã Lâm trúng đán chát, ông Nguyán tri Pháng thì bá tháng náng. Quân Pháp vào thành bát đác ông Nguyán tri Pháng và quan khâm phái Phan đình Bình đem xuáng tàu.

Ông Nguyán tri Pháng nghĩ mình là mát bác lão thán thá vua đã trái ba triáu, đánh nam đáp bác đã qua máy phen, nay cháng nay vì viác nác mà bá tháng, đán nái phái bát, ông quyát chí không cháu bác thuác và nhán ăn mà chát.

Ông Nguyán tri Pháng là ngái đá Tháa Thiên, làm quan tá đái vua Thánh tá, trái qua ba triáu mà nhà ván thanh bách, chá đem trí lá mà lo viác nác, chá không thiát cáa cái. Nháng cháng may phái khi quác bá gian nan, ông phái đem thân hián cho nác, thành ra cá nhà cha con, anh em đáu mát vì viác nác. Thát là mát nhà trung liát xáa nay ít có váy.”

(Trích sách “Viát Nam sá lác” táp 2 cáa Trán tráng Kim trang 282, 283)

Phái có nháng ngái đáu tranh và cháp nhán hy sinh nhá quan Nguyán tri Pháng thì đát nác Viát Nam mái có thá tráng tán vái thái gian dù trái qua bao lán xâm lăng cáa ngoái bang.

Anh hùng Nguyán Trung Trác, thá lĩnh phong trào khái nghĩa cháng Pháp ở Tân An, 1839-1868.

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi

Tài liệu: Trích từ Hồ Chí Minh
Tháng 13; Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Nhà thơ Há Loan.

Nhà thơ Há Loan vá quê làm ruộng, thá mía, thá đá nung vôi, sau 30 năm mái trá ra Hà nái đã thành mát ông già râu tóc bác tráng. Hái ông đánh giá vá thá Tá Háu nhá thá nào? Ông suy nghĩ mát lát, rái trá lái “Mát nhà thơ trung bình”.

Những bài nói, thái độ và hành vi can đảm đời đời

Tác Giả: Trán viät Đäi Häng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Tôi cho đánh giá cuộc nhà thơ Hồ u Loan là đúng mức.

Vì đã là một thi nhân thì ngoài nội dung thơ thì còn phải có đóng góp về phương thức biểu cảm. Thơ Tố Hữu được phân nội dung thơ thì cách mạng, nhưng phương thức biểu cảm không có đóng góp mới. Ông sử dụng những hình thức biểu cảm nào có như thơ lục bát, hoặc thơ ngôn ngữ thiên hay ngũ ngôn thơ thiên cuộc thơ cổ phong. Mà lục bát thì ông không thể học được Nguyễn Du, cũng chưa học được Nguyễn Bính. Các cách thức biểu cảm khác (gợi là thơ tự do), thì đã có cả trong phong trào thơ mới giai đoạn 1930- 1945. Hồ (những nhà thơ lãng mạn) là những người đóng góp, chứ ông Tố Hữu là người đi tiếp: Câu thơ của Phạm huy Thông

*Số bá vọng ng người yên trên mình ngựa
Đưa một bụi n đ ngựa m chân trời xa
Trong số ngựa thu như đ m ánh đ ngựa tà
Quân Lộ u Bang đang ngựa b ngựa h trời
(Tiếng đ ch sông Lô – 1935)*

Âm của câu thơ như Tố Phạm huy Thông gieo vần trắc, gợi hình một võ sĩ ngựa gục ngã ch t v i chi n mã, còn chi n mã bám ch c xu ngựa m t đ t, gợi ng nh m t kh i t ng.

Âm của câu hai và câu ba gieo vần bằng, làm câu thơ thoát ra, ngân dài, như không gian bát ngát bao la trước mắt Hồ ng Võ.

Âm của câu thơ thì hai vần trắc liền nhau (hò tr i), nghe như thầy tiếng đóng c c đ ng l u c a quân sĩ Lộ u Bang đang bao vây Hồ ng Võ ở vùng Cai H , d n đ n tiêu di t đ i th đững mảnh này.

Câu thơ của Tố Hữu:

*Mã Chiêm Số n buông c ng và ngựa m nghĩ
Ngựa rung đu hý m nh gi a tàn quân
Đi non xa thơ p thoáng đ nh non g n*

Những bài nói, thái độ và hành vi can đảm đời

Tác Giả: Trán viät Đäi Häng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Đã khuät phäc däi lá cä binh Nhät

(Mã Chiêm Sơn – In trong tập “Täy” xuất bản năm 1946)

Âm cuối câu 1 và câu 4, Tä Häu cũng gieo vần trắc; âm cuối câu 2 câu 3 cũng gieo vần bằng, y hệt Phạm huy Thông. Những câu thơ của Phạm huy Thông ăn nhập chặt chẽ giữa nội dung và hình thức biệt bao! Một thành công trong nghệ thuật biểu cảm của thi 8 âm tiết đời sống sáng tỏ trong phong trào thơ mới. Còn hình tượng Mã Chiêm Sơn của Tä Häu chỉ là một phiên bản vâng vâng. Ngay câu đầu, hai từ “buông cánh” và “ngắm nghĩ” làm cấu trúc câu thơ lủng lọng hời hợt, rã rời hình ảnh một chiến sĩ, đâu còn có thể “đánh tan xương quân Nhật một số đoàn”. Bạn hãy đọc to lên, ngâm lên nghe càng hay, sẽ nhận ra rõ sự hời hợt kém văn, văn âm của các khổ thơ, của từng câu thơ, của từng thi.

Các nhà phê bình thơ mới ngày nay khen ngợi cái nhọc nhằn vui vẻ, lách chách của chú bé liên lạc Lâm như một sáng tỏ của nhọc nhằn trong thơ Tä Häu:

Chú bé loät choät

Cái xác xinh xinh

Cái chân thoăn thoät

Cái đầu nghênh nghênh

Ca – lô đi đi ch

Mäm huyết sáo vang

Nhä con chim chích

Nhäy trên đäng vàng

Cũng nên biết trước đó, thi mới đã miêu tả đời sống bằng những câu thơ, như bài “Sông ngòi” của Nguyễn Văn có trước bài “Lâm” gần 15 năm:

Räi sông

Cành đäng

Liäu ngä

Gió mäa

Täi

Täng giät

Thánh thót

Täng giät

Täi bäi

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đời đời

Tác Giả: Trán viát Đái Háng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Mã a rái

Gió rái

Lá rái

Em ái..

(Sáng rái – 1935)

Hán náa thá Tá Háu có khá nhiáu hát sán. Láy nhá bài “Hoan hô chián sĩ Đán Biên” (1954), ông viát :

Chúng bay chá mát đáng ra

Mát là tá đá hai là tù binh

Có ái bình ráng:

Đá mát mà ái hoá hai

Mát hai, hai mát, khá tại bác mình

Trong bài “Ta đi tái” (1954), ông cũng viát :

Đáng ta ráng tháng tám thác

Nghe buán cái. Tháng mà ái có 8 thác. Vá ái thá không nên bám sát áy con sá thác tá quá. Thá cán khái quát bán chát đá có thá bác lên, bay lên. Vì câu thá trên nên thành mát giai thoái văn hác. Giai thoái ká ráng nhà thá Trán đáng Khoa hái còn là mát chú thiáu nhi đá xin phép bác Tá Háu cho cháu đác cháa :

Đáng ta ráng tháng tám thác

Những bài nói, thái độ và hành vi cần đem đi

Tác Giả: Trán viät Đäi Häng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Những câu thơ mới thơ hiện

Thơ Tố Hữu có nhiều câu sáo ngữ. Khi nghe Xít -ta- lin mới, Tố Hữu viết:

*Thơ ông cha thơ ông mới thơ ông chông
Thơ ông mình thơ ông mới thơ ông ông thơ ông mới i
(Đäi đäi nhä ông – 1953)*

Lời nói:

*Yêu biết mấy, nghe con tôi nói
Tôi ngäu lòng, con gọi Xít – ta – lin
(Đäi đäi nhä ông – 1953)*

Hỡi ôi! con mình dät ruät đä ra, tôi ngäu lòng phải là gọi mẹ, gọi bố, gọi bà, väa dä phát âm väa biết bao tình cảm thiêng liêng huyät thơ ông. Thơ ông này nó lại gọi tên mới con người xa lạ näc ngoài, vä lại rất khó phát âm với con trẻ Việt Nam. Câu thơ chä có thể là gì däi, nếu không tác gì là người đã đem linh hồn dân tộc.

Lời câu :

Chân dép tôi mà bay vào vũ trụ

Mới nghe thơ ông rất tä hào. Suy nghĩ mới chút thì thấy lạ. Xét nghĩa đen, vào vũ trụ không đi dép tôi đi đâu, phải có một loại giày đặc biệt. Xét nghĩa bóng, nó gì ông chuyän mới anh ông, đi nhä xe người ta lại nghĩ mình cũng oai nhä người ta.

Thơ là tình yêu cũng nguyên tắc, máy móc; lại có phần trách thơ ông ban n

Nhà thơ nói, thái độ và hành vi can đảm đối

Tác Giả: Trán viết Đái Háng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

*Mà nói váy : trái tim anh đó
Rát chân thát, chia ba phán iái
Anh dành riêng cho Đáng phán nhiáu
Phán cho thá, và phán đá em yêu
Em xáu há; “thá cũng nhiáu anh nhá”
Rái hai đáa hôn nhau, hai ngái đáng chí
(Bài ca mùa xuân 61)*

Nhà thơ Nadim Hichmet, ngái Thánhĩ ká, cũng là nhà thơ Cáng sán, ông nói khác, “Cáng sán có thể chung nhau nhiáu thá. Riêng má ngái yêu thì không chung đác”.

Cô bán giáo viên dáy văn phá thông trung hác bình phám vá hai câu thơ cuái đán nhá sau, “Em thì cháng viác gì phái xáu há. Em sá nói, “Xin iái. Tôi không thá yêu ông”. Đán hôn nhau mà cũng còn phân biát “đáng chí” vái “quán chúng” thì không sao hiáu nái. Có iá môi nháng ngái đáng chí đác cáu táo báng thép, khi chám nhau chúng kêu coong coong”.

Làm duyên đáy thôi cô ! Khái các ông Cáng sán hai ba vá, ngoài ra còn bá bách hàng đáng.

Thá Tá Háu đác in nhiáu trong sách giáo khoa. Các nhà tráng đáu hác. Cái nhá thá kinh đián. Bài thơ “Bài ca tháng mái” cáa ông, má đáu báng khá thá :

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi đời

Tài liệu gốc: Trích từ Đĩa CD

Tháng 7/1993; Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Cố Văn Hào Nhật Linh-Nguyễn Tường Tâm (1906-1963)

Nhà văn Nhật Linh.

Nói đến chuyện công tác tài và bút công, có lẽ không thể không nhắc đến nhà văn Nhật Linh Nguyễn Tường Tâm. Ông là thủ lĩnh của Tiểu Lưu văn đoàn, chủ trương dùng văn chương để nâng cao dân trí, khai hoá xã hội, đánh đổ những thói hư tật xấu, đổi phong bì cũ trong xã hội Việt Nam. Nhật Linh được coi là một nhà thiêu thuyết sâu sắc về công cuộc hoá đổi của người người, bút kẻ giai thế xã hội nào. Ông say mê văn chương nhưng không gò bó trong những trang giấy sách. Ông đã từng thành lập dự án “Hội ánh sáng” với mục đích mong xây dựng một loạt nhà thoáng mát, bền chắc cho dân nghèo. Ông luôn quan niệm là mục đích cho người ta có lòng thì phải làm thế nào cho người ta khỏi nghèo khổ, mà một xã hội nghèo khổ thì bao giờ cũng dễ thành một xã hội xấu xa. Đó là câu nói của một nhân vật trong truyện ngắn “Đầu đường xó chợ” của ông, nói lên sự suy nghĩ của Nhật Linh trong vấn đề cải tạo xã hội. Về vấn đề đạo đức, ông không bị vướng mắc trong những quan niệm luân lý đạo đức của văn rừng buồm con người bị những nguyên tắc tam cương, ngũ thường của Khổng, Nho. Ông trở nên hoài nghi về những giá trị cũ khi quan sát sinh hoạt của xã hội, nhìn thẳng vào thực tế xã hội để đưa ra một nguyên tắc luân lý, của xã hội. Luân lý cũ làm cho con người không được sống tự do, bị ràng buộc bởi những quan niệm cũ. Theo ông phải cải tạo nội gia đình và xã hội, làm sao để con người sống mà không bị chèn ép, bị bóc lột, coi như con vật. Ông mạnh mẽ đập phá những luân lý hủ lậu, coi rườnh phúc cá nhân.

Những người nói, thái độ và hành vi can đảm đối

Tác Giả: Trán viät Đäi Häng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Vä chính trä, ông đã täng la bä träng ngoäi giao trong chính phä liên hiäp mà Hä chí Minh là chủ täch. Sáu 1954, ông di cä vào miền Nam và đó là lúc ông Ngô Đình Diäm trä vä näc, thay thế näi các Bä Läc. Đät näớc bä cät làm hai, mät näa miền Bäc näm đä í sä cai trä khät khe cäa Viät Cäng và näa miền Nam đä í sä lãnh đäo cäa mät chính thä Cäng hoà nhäng cũng thiäu không khí tä do cho ngäoi dân hít thä.

Nhà văn Träng bäo Sän ghi läi cái không khí ngät ngät đàn áp tä do báo chí cäa chủ Đä Ngô đình Diäm như sau;

“Sau näa, ngoài chủ đä kiäm duyät, phän quyän tä do ngôn luän này ra, chủ đä Ngô đình Diäm còn có mät thä đän hiäm đäc näa là nhà näc giä đäc quyän phát hành báo chí, kä cä giai phäm. Ngô đình Diäm đã có sáng kiän đät ra Nhà phát hành Thäng Nhät, bät tät cä mäi báo chí phäi đäa cho công sä này phân phäi. Täp Văn Hoá Ngày Nay bán chäy nhä täm täi mäy sä đäu, đã bä đän đi. Nhà phát hành đäc quyän cäa chính phä đã thi hành đäc kä không gäi đä sä báo cho các tiäm sách đã đät mua. Chúng tôi khi buäc báo thành täng bó đã cä ý đánh đäu riêng, khi nhän báo tä nhà phát hành vä, thäy nhäng đäu än vän còn y nguyên, täc là nhà phát hành đã không làm đúng nhiäm vä, đã giä báo cäa chúng tôi trong kho, không phân phäi đi. Có nhäng tiäm sách đän đäu đình mua thäng báo väi chúng tôi đä có đä báo bán, nhäng chúng tôi phäi tä chäi, sä bä chính quyän gài bäy. Đã nghèo läi bä thua lä, chúng tôi đành đình bän tä Văn Hoá Ngày Nay.”

(Trích bài viät “Nhäng kä niäm riêng väi Nhät Linh Nguyän täng Tam” cäa Träng bäo Sän trong sách “Nhät Linh, ngäoi sĩ, chiän sĩ” do täp chí Thä Kä, Hoa kä xuät bän, trang 78).

Cái chủ đä kiäm duyät cäa chủ đä Ngô đình Diäm đã khiän cho Nhät Linh không còn đät đäng vä. Ông không thä phát hành sách báo nhä ông đã làm trong thäi thäc dân Pháp còn cai trä Viät Nam. Sä bät mãn chủ đä này chäc chän đã nhem nhúm trong con ngäoi Nhät Linh đä räi sau này ông có tham gia vào cuộc đäo chánh năm 1960.

Ngäoi Pháp đä räi, mäi giáo phái chiäm cä mät näi, xã häi bä phân hoá, räi loän. Ông Ngô đình Diäm lä là trách nhiäm nhäng nä cäa mình mà dân chúng tin cäy giao phó cho đä cäng cä uy quyän riêng tä, lo quyän thä cho anh em trong gia đình nên bä đä luän gäi là chủ đä “gia đình trä”. Vä đäo chính hät ngày 11- 11-1960 do Đäi tá Nguyän chánh Thi cäm đäu, thät bäi nên läu vong qua Cao Miän. Sau đó 33 chính trä gia bä đäy đi Côn đäo vì có tham gia cuộc đäo chánh bät thành. Nhät Linh có tên trong sä nhäng ngäoi có lính läu đän cuộc đäo chánh nên bä đäm ra xä.

Nhật ngữ nói, thái độ và hành vi can đảm đi

Tác Giả: Trán viät Đäi Häng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Ngày 8- 7 – 1963 toà án quân sự được thành lập để xử lý về chính hät 11- 11-1960 và Nhật Linh nhận được trät toà đòi phäi ra häu toà . Nhật ngữ ông không häu toà ,ông quyät định dùng đäc đäc kät liäu đäi mình và đä läi di chúc thäng thiät nhä sau;

“Đäi tôi đä läch sä xä. Tôi không chäu đä ai xä cä. Sä bät bä và xä täi tät cä các phän tä đäi läp quäc gia là mät täi näng, sä làm cho näc mät vä tay Cäng sän.

Tôi chäng đäi sä đó và tä häy mình, cũng nhä Hoà thäng Thích Quäng Đäc tä thiäu, đä cänh cáo nhäng ngäi chà đäp lên mäi thä tä do.”

Nhät Linh Nguyän täng Tam 7 – 7-1963.

Nhät Linh không muän ai xä ông cä ngoài läch sä. Cho đän nay, läch sä đánh giá ông là mät con ngäi yêu näc thäng dân, mät văn hào läy läng trong văn chäng có công xây đäng nän văn hoá näc nhà tä thäi kä phäi thai cäa Viät ngä, mät nhà tranh đäu xã häi tän täy hät lòng cho công viäc cäi tiän dân sinh, trä tät cäi rä nhäng sä khän khó äi.

Riäng cái chät läm liät cäa ông thì có nhäng läi ai đäu chính xác ca ngäi nhä sau:

Luät sä Đäng Kiän nhän đänh:

Con ngäi mang tên hai chä Nhật Linh trong suät cuäc đäi đã không làm đäu gì vô ích,kä cä đäu mà thông thäng con ngäi không có quyän làm, là sä chät.

(Trích sách “Chân dung Nhật Linh cäa Nhật Thänh trang 199)

Nhät Linh dùng cái chät cäa ông đä phän đäi chä đä, nhà văn Träng bäo Sän , mät ngäi bän thân thiät cäa Nhật Linh đã phân tích cái chät đó là:

Anh đã biät thoái. Anh đã säa soän bäc thoái cäa anh käp thäi đúng lúc. Chät đä đäi thêm trái bom vào cái chä đäc tài tàn bäo cäa anh em Ngô đình Diäm, chät đä thäc tänh biät bao nhiều ngäi nhät là giäi thanh niên, sinh viên và häc sinh- đä thúc đäy cho cuäc cách mäng toàn dân säm bùng nä và hoàn thành . Cái chät cäa anh cũng tuyät häo , cũng cao cä, đäp nhä sä nghiäp văn chäng và cách mäng cäa anh

(Trích sách “Chân dung Nhật Linh” cäa Nhật Thänh trang 14)

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đối

Tác Giả: Tr&#n vi&#t Đ&#i H&#ng

Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Nhà tranh đấu nhân quyền Trần Thanh Hiệp đã đưa ra lời ai điếu chân thành và chính xác về cái chết của Nhà tù Linh sau trong bài viết “Độc trù Nhà tù Linh Nguyễn Tấn Công Tam về cho lịch sử”:

...Độc lập di ngôn “Độc tôi để lịch sử xé” ông ký tên Nhà tù Linh Nguyễn Tấn Công Tam, một tên gọi kết hợp ông chế mồi dùng những năm cuối đời. Kết hợp con người làm văn học nghệ thuật và con người làm cách mạng chính trị. Cái chết rất đỗi bi đát của ông là cái chết của cả hai con người yêu, hay nói đúng hơn, cả hai con người này đã làm ra cái chết ngày 7-7-1963 của Nhà tù Linh Nguyễn Tấn Công Tam

...Mười Nam Việt Nam đã một vào tay Cộng sản, điếu Nhà tù Linh Nguyễn Tấn Công Tam lo ngại. Tất nhiên không hẳn hoàn toàn do những hành động ông lên án. Những lịch sử đã bắt đầu với các phán xét và sẽ còn tiếp tục phán xét. Nhà tù Linh Nguyễn Tấn Công Tam không có ý định để lại cho đời sau một thông điệp với một nội dung như thế nào. Vào cái tuổi 57 chưa hẳn quá vĩ đại của cuộc đời, ông đã lấy cái chết của mình để cảnh cáo những người cầm quyền bô nhố, ngang nhiên chà đạp lên mọi thứ do là nhân phẩm, thế giá trị khi nói cho con người khác biết về cuộc sống của các sinh vật khác. Không phải ai cũng lấy đức một quy một để nh nh vỹ. Phong thái làm lịch sử ký m thỹ trong lịch sử Việt Nam hiện đời.

Người Việt Nam có thể hào có một nhân vật Nhà tù Linh Nguyễn Tấn Công Tam trong lịch sử.
(Trích “Nhà tù Linh người nghệ sĩ, người chí nhân sĩ” trang 132)

Nhìn lại cuộc cuộc đời đóng góp cho văn chương và xã hội và cái chết cuối đời như một hành động cảnh cáo bô nhố quyền Ngô đình Diêm của Nhà tù Linh, ông xứng đáng được ca tụng và ngưỡng mộ như một vĩ nhân của dân tộc Việt Nam.

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi đời

Tên: Nguyễn Văn Tuấn; Trích từ: Hội đồng

Tháng: 13; Ngày: 27 Tháng 3 Năm: 2010 10:19

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi đi

Tài liệu: Giọng nói; Trích dẫn từ Đài Tiếng
Thống nhất; Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi đôi

Tác Giả: Trán viát Đái Háng
Thứ Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

Những lời nói, thái độ và hành vi can đảm đi đời

Tài liệu: Giọng nói; Trích từ Đài Tiếng

Thống nhất; Bảy, 27 Tháng 3 Năm 2010 10:19

